

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Бібліотека вчителя

З.Л. Головка, Н.Я. Походжай

Уроки математики

1 клас

Посібник для вчителя

Видання третє, перероблене і доповнене

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 371.32 : 51
ББК 74.262.21
Г 60

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель-методист
Будна Н.О.

Головко З.Л., Походжай Н.Я.

Г 60 Уроки математики : 1 клас / З.Л. Головко, Н.Я. Походжай. — Вид. 3-тє, переробл. і доп. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 288 с.

ISBN 978-966-10-3043-4

У посібнику подано розгорнуті конспекти уроків з математики, зміст яких відповідає новій навчальній програмі МОН молодьспорту України, Державному стандарту початкової загальної освіти та підручнику «Математика. 1 клас» (авт. Богданович М.В., Лищенко Г.П.).

Пропонуються зразки бесід під час вивчення нового матеріалу, цікаві завдання для усного рахунку та розвитку творчих здібностей учнів. Практичні завдання розглядаються на основі ілюстрацій, схем, таблиць та сюжетних малюнків. Передбачено використання зошита з математики для 1 класу та комплекту таблиць з математики для 1 класу (Тернопіль: Навчальна книга — Богдан).

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32 : 51
ББК 74.262.21

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Орієнтовний календарний план

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
1.	Ознайомлення учнів з підручником. Предмет. Фігура. Лічба предметів. Поняття «більше», «менше».	11.	
2.	Лічба предметів. Властивості предметів (великий, малий, високий, низький). Відношення між предметами (більший, менший, вищий, нижчий, однакові).	13.	
3.	Лічба предметів. Поняття «високий», «низький», «на», «під», «вгору», «вниз». Підготовчі вправи до написання цифр.	15	
4.	Порядкова лічба. Поняття «зліва — направо», «справа — наліво», «один», «всі», «решта», «кожний», «вищий — нижчий». Підготовка до написання цифр.	17	
5.	Лічба предметів. Розміщення предметів (ліворуч, праворуч). Розрізнення предметів за розміром.	19	
6.	Лічба предметів. Поняття «вгорі», «внизу», «посередині», «зліва», «справа», «правіше», «лівіше», «між», «поряд». Підготовка до письма.	21	
7.	Один і багато. Число. Цифра. Позначення чисел цифрами. Підготовка до написання цифр.	23	
8.	Лічба предметів. Співвідношення цифри і числа. Поняття «багато», «один».	25	
9.	Лічба предметів. Число і цифра 1. Написання цифри 1. Відношення між предметами (довгий, короткий, найбільший, найменший, широкий, вузький).	27	
10.	Число і цифра 2. Написання цифри 2. Лічба предметів. Монети 1 к. і 2 к.	29	
11.	Лічба предметів. Закріплення поняття «довгий», «короткий», «найдовший», «найкоротший», «однакові за довжиною», «широкий», «вузький».	31	
12.	Лічба предметів. Порівняння чисел. Відношення між числами більше, менше. Знаки «>», «<». Читання нерівностей. Написання цифр 1, 2.	33	
13.	Число і цифра 3. Порівняння чисел в межах 3. Написання цифри 3. Порівняння довжини, товщини предметів.	35	
14.	Склад числа 3. Прямі та криві лінії. Ламана лінія. Трикутник.	37	
15.	Число і цифра 4. Утворення числа 4. Написання цифри 4. Порівняння чисел у межах 4.	39	
16.	Склад числа 4. Чотирикутник. Розпізнавання геометричних фігур. Написання цифр.	41	
17.	Лічба предметів. Повторення складу чисел 3 і 4. Порівняння чисел у межах 4.	43	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
18.	Число і цифра 5. Написання цифри 5. Порівняння чисел у межах 5. Попереднє і наступне число. Порядкова і кількісна лічба.	45	
19.	Порівняння чисел у межах 5. Попереднє і наступне числа. Монети. Склад числа 5. Написання цифр. П'ятикутник.	47	
20.	Склад числа 5. Порівняння чисел у межах 5. Позначення чисел на числовому відрізку. Написання цифр. Порівняння висоти предметів.	49	
21.	Ознайомлення з дією додавання. Знак "+" (дати). Складання прикладів на додавання за предметними малюнками. Написання цифр.	51	
22.	Складання рівностей на додавання за малюнками монет. Порівняння чисел. Поняття "на", "над", "під". Порівняння за віком ("молодший — старший").	53	
23.	Число і цифра 6. Утворення числа 6. Написання цифри 6. Порівняння чисел в межах 6. Складання і читання виразів на додавання за предметними малюнками.	55	
24.	Склад числа 6. П'ятикутник. Шестикутник.	57	
25.	Повторення складу числа 6. Складання і читання виразів на додавання. Розв'язування виразів на додавання на основі перелічування предметів. Порядкова лічба. Розпізнавання многокутників.	59	
26.	Число і цифра 7. Утворення числа 7. Написання цифри 7. Порівняння чисел у межах 7. Послідовність чисел у межах 7. Складання і розв'язування виразів.	61	
27.	Склад числа 7. Складання, розв'язування, читання виразів на додавання в межах 7. Дні тижня. Написання цифр.	63	
28.	Перетин прямих. Точка. Відрізок. Промінь. Ламана лінія. Порівняння відрізків за довжиною. Розв'язування прикладів на додавання.	65	
29.	Число і цифра 8. Утворення числа 8. Написання цифри 8. Порівняння чисел у межах 8. Послідовність чисел у межах 8. Додавання у випадку трьох доданків.	67	
30.	Склад числа 8. Складання, розв'язування, читання виразів на додавання в межах 8. Вправи на знаходження пропущених чисел. Порівняння чисел. Написання цифр.	69	
31.	Вимірювання довжини відрізків. Сантиметр. Порівняння довжини відрізків. Складання виразів за малюнками.	71	
32.	Число і цифра 9. Порівняння чисел у межах 9. Написання цифри 9. Складання виразів на додавання. Вимірювання довжини відрізків.	73	

Урок 64

Дата

Клас

СКЛАДАННЯ ТАБЛИЦЬ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЛА 6. ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ. ПОБУДОВА ВІДРІЗКА, ДОВШОГО ВІД ДАНОГО

Додатковий
матеріал до уроку

Мета. Розкрити принцип побудови таблиці додавання і віднімання числа 6. Закріпити знання учнів про різницеве порівняння чисел. Розвивати обчислювальні навички учнів. Вдосконалювати вміння креслити відрізки.

Обладнання. Предметні картки, каса цифр, таблиці додавання і віднімання числа 6 (№ 56).

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Робота з дидактичним матеріалом.

— У білочки в дуплі було 9 горішків і 5 грибочків. До неї заглянула сойка. Побачивши білчині запаси, сказала: «Сестрице, а в тебе грибочків на 4 менше, ніж горішків». Білочка заперечила: «А ось і ні, у мене горішків на 4 більше, ніж грибочків». Хто з них правий?

— Викладіть стільки кружечків, скільки у білочки горішків.

— Нижче покладіть стільки трикутників, скільки у білки грибочків.

— То хто ж правий — білочка чи сойка?

— Яку дію слід виконати, щоб дізнатися, на скільки одне число більше (менше), ніж друге?

— Викладіть за допомогою цифр і знаків рівність: $9 - 5 = 4$.

— Як по-різному прочитати цю рівність?

2. Усний рахунок.

— 7 збільшити на 2.

— 7 зменшити на 4.

— На скільки число 6 більше від числа 2?

3. Гра «Посели число у віконце».

$$7 = 6 + \square \qquad 9 = 6 + \square$$

$$8 = 6 + \square \qquad 10 = 6 + \square$$

III. Вивчення нового матеріалу. Робота з таблицями.

1. Складання таблиць додавання і віднімання числа 6.

— Розгляньте малюнки.

— Як склали рівності на додавання числа 6?

— Як склали рівності на віднімання числа 6, маючи рівності на додавання?

— Прочитайте всі рівності таблиці додавання (віднімання).

— Прочитайте тільки результати рівностей додавання (віднімання).

— Прочитайте рівності на додавання, починаючи від найбільшого числа ($4 + 6 = 10$; $3 + 6 = 9$...).

— Прочитайте рівності на віднімання, починаючи від найбільшого числа.

2. Вивчення таблиці напам'ять.

IV. Фізкультхвилинка.

— Я малюю білочку для вас. Раз. (*Кругові рухи над головою.*)

Це у неї, бачте, голова. Два. (*Кладуть руки на голову.*)

Це у неї вушка догори. Три. (*Руками рухають вуха.*)

Вліво, вправо скаче хвіст рудий. Чотири. (*Повертають тулуб вправо, вліво.*)

Це очіці весело блистять. П'ять. (*Прикладають руки до очей «біноклем».*)

Ротик, зубки — хай горішки їсть. Шість. (*Жувальні рухи.*)

Тепер шубку одягнім. Сім. (*Імітують одягання шубки.*)

Намалюєм ніжки, щоб стрибали лісом. Вісім. (*Стрибають на місці.*)

Ще навколо насаджу дерева. Дев'ять. (*«Садять» дерева. Притупують ніжки.*)

І хай сонце сяє в піднебесі. Десять. (*Піднімають руки вгору.*)

V. Робота з підручником (с. 68).

1. Закріплення таблиці додавання і віднімання числа 6.
2. Обчислення виразів з коментуванням.
3. Складання і розв'язування задачі на різницеve порівняння.
4. Розв'язування задачі на збільшення числа на кілька одиниць.
5. Обчислення значення виразів самостійно.
6. Креслення відрізка, довшого від даного.
7. Завдання з логічним навантаженням.

VI. Робота з таблицею № 60.

- Розгляньте малюнок.
- Скільки на малюнку лопаток? (4) Скільки відерець? (6).
- Яких предметів більше? Складіть задачу із запитанням: «На скільки ...?»

VII. Робота в зошиті (с. 16).

Завдання 1. Закріплення таблиці додавання і віднімання числа 6.

— Щоб ракети злетіли, треба закінчити обчислення. (*Виконують з коментуванням.*)

Завдання 2. Самостійна робота.

Перевірити фронтально.

Завдання 3 на різницеve порівняння чисел розглянути фронтально.

Завдання 4. Читання задачі. Повторення умови, запитання. Запис розв'язання, відповіді.

Завдання 5. Самостійна робота. Підсумок роботи.

- У яку фігуру вміщено чотирикутники? (*В шестикутник.*)
- Що нагадують взяті всі разом жовті чотирикутники? (*Квітку.*)
- Скільки жовтих чотирикутників?
- Скільки зелених чотирикутників?

VIII. Підсумок уроку.

Тестові завдання.

— Виберіть правильну відповідь.

$6 + 2 =$ а) 6; б) 8; в) 2.

$10 - 3 =$ а) 7; б) 9; в) 6.

$5 + 0 =$ а) 6; б) 4; в) 5.

3. Фізкультхвилинка.

4. Опрацювання завдань підручника (с. 151-152).

Завдання 263, 264 усно.

Завдання 265. За шкалою лінійки скласти і записати рівність.

Задача 266. Записати скорочений запис до задачі.

– Що означає кожне число? (*Невідоме число — зменшуване; 7 — від’ємник, 9 остача*).

– З яких чисел складається зменшуване?

– Як знайти невідоме зменшуване?

– Розв’яжіть задачу.

Додаткове завдання.

– Складіть подібні задачі.

Завдання 267. Порівняти значення числового виразу і числа (з коментуванням).

Задача 268.

Записати скорочений запис.

Привезли — 56 кг

Витратили — ?

Залишилося — 32 кг

Учні з’ясовують, що означає кожне з основних слів: привезли — зменшуване; витратили — від’ємник; залишилося — остача. Учитель робить на дошці запис: $56 - \square = 32$.

Учні роблять висновок, що в задачі треба знайти від’ємник.

– Як знайти невідомий від’ємник?

– Запишіть розв’язання задачі.

– Як перевірити, чи правильно розв’язана задача? ($56 - 32 = 24$)

Завдання 269 (усно).

IV. Фізкультхвилинка.

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Робота в зошиті.

2. Складання і розв’язування задачі за поданою схемою.

Було — ?

Віддав — 5

Залишилося — 9

– Складіть і розв’яжіть обернені задачі.

VI. Підсумок уроку.

**ПОВТОРЕННЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ.
ПІДСУМКОВИЙ УРОК**

Мета. Повторити й узагальнити вивчений матеріал. Закріплювати вміння учнів розв'язувати задачі, обчислювати значення виразів. Розвивати логічне мислення.

Обладнання. Предметні малюнки, таблиці для усного рахунку.

Додатковий матеріал до уроку

Хід уроку

I. Організаційний момент.

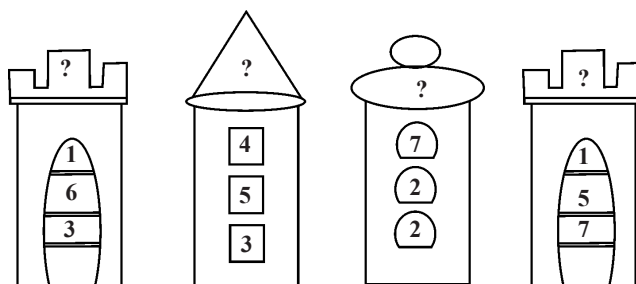
II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Усні обчислення.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	+	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

19	18	17	16	5	15	14	13	12	11	-	9
----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	---	---

2. Гра «Яка башта найвища?».

- Яка башта найвища?
- Яка найнижча?

3. Розв'язування задач з логічним навантаженням.

• Оленка, Ганнуся і Данилко намалювали папугу, мавпочку і слоненя. Ганнуся намалювала не папугу. Данилко не папугу і не мавпочку. Хто яку тваринку намалював?

- Індик на одній нозі важить 6 кг. Яка маса індика на двох ногах?

III. Фізкультхвилинка.

IV. Розвиток математичних знань.

1. Опрацювання завдань підручника (с. 152-154). На вибір учителя. «Весела лічба».

25	29	33	32
31	23	35	28
27	32	36	26
21	34	24	30

27	35	31	21
33	29	25	34
28	36	32	24
22	30	23	26

У квадратах числа від 21 до 36.

Двоє учнів виходять до дошки, беруть указки і починають лічбу одночасно (за сигналом учителя). Завдання: знайти і назвати вголос усі числа на таблиці за порядком. Перемагає той, хто швидше назве усі числа і не допустить помилки.

V. Підсумок уроку.

Навчальне видання

ГОЛОВКО Зоя Лук'янівна
ПОХОДЖАЙ Надія Ярославівна

Уроки математики

1 клас

Посібник для вчителя

Видання третє, перероблене і доповнене

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Любов Левчук?*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Ольги Швед*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 28.08.2012. Формат 60x84/8. Папір друкарський.
Друк офсетний. Умовн. друк арк. 33,48. Умовн. фарбо-відб. 33,48.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3043-4

9 | 789661 | 030434 |